

Regeling melden misstand (klokkenluidersregeling) Simant

1 juli 2024

Vooraf /preambule

De Wet huis voor klokkenluiders verplicht organisaties om een regeling te hebben voor het melden van een vermoeden van een misstand. Op basis van een model van Verus is dit document voor Simant opgesteld. Er is rekening gehouden met de sinds eind 2021 geldende Europese richtlijn die klokkenluiders nog beter beschermt. Sindsdien geldt de regeling ook voor stagiairs, sollicitanten, aannemers etc. En melders hoeven niet (meer) eerst intern te melden, maar kunnen ook direct extern melden (bij o.a. het Huis voor Klokkenluiders, de Onderwijsinspectie of de Arbeidsinspectie).

De regeling moet scholen helpen integer te functioneren. De regeling is bedoeld om te bevorderen dat misstanden gemeld worden. Denk aan zaken waarbij het maatschappelijk belang en/of de veiligheid van personen in het gedrang komt, aan strafbare feiten of aan schending van wet- en regelgeving. Het melden van een misstand wordt gezien als een bijdrage aan het verbeteren van het functioneren van de organisatie.

Een klokkenluidersregeling is geen 'gewone' klachtenregeling of andere bezwaar- of beroepsregeling¹: de klokkenluidersregeling is uitsluitend bedoeld voor het melden van een misstand (zie definitie).

De regeling wordt vastgesteld door het bevoegd gezag na verkregen instemming van de GMR.

De kosten die gemoeid zijn met behandelen van vermoedens van een misstand, worden centraal gedragen (en komen dus t.l.v. Simant en niet van de afzonderlijke scholen)

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. werknemer:	degene die krachtens arbeidsovereenkomst arbeid verricht of anderszins in een ondergeschiktheidsrelatie tegen een vergoeding arbeid verricht behoeve van het bevoegd gezag of de scholen;
b. bevoegd gezag:	Stichting Simant
c. bestuur:	het College van Bestuur
d. toezichthouder:	de Raad van Toezicht
e. school:	de scholen van Simant en het bestuursbureau
f. adviseur:	een persoon die door een werknemer in vertrouwen wordt geraadpleegd over een vermoeden van een misstand;
g. vertrouwenspersoon:	door het College van Bestuur benoemde onafhankelijke functionaris bij wie een vermoeden van een misstand kan worden gemeld en die zorgvuldige opvolging kan geven aan een melding;
h. melder:	een natuurlijke persoon die in de context van zijn werk gerelateerde activiteiten een vermoeden van een misstand meldt of openbaar maakt;
i. melding:	melding van een vermoeden van een misstand;
j. misstand:	a. een schending of een gevaar voor schending van het (Unie)recht, of
b. een handeling of nalatigheid waarbij het maatschappelijk belang in het geding is bij:
1°. een schending of een gevaar voor schending van een wettelijk voorschrift of interne regels van een werkgever, dan wel

¹ die hebben betrekking op situaties, waardoor de klager zich *persoonlijk* benadeeld voelt.

- 2°. een gevaar voor de volksgezondheid, veiligheid van personen, aantasting van het milieu of het goed functioneren van Simant als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten; toekomstige, huidige of vroegere werk gerelateerde activiteiten waardoor, ongeacht de aard ervan, personen informatie kunnen verkrijgen over misstanden en waarbij zij te maken kunnen krijgen met benadeling als bedoeld in artikel 10 als zij dergelijke informatie zouden melden;
- k. werk gerelateerde context: handeling of nalatigheid die:
- l. schending van het Unierecht²: a. onrechtmatig is en betrekking heeft op Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen het in artikel 2 van de richtlijn bedoelde materiële toepassingsgebied vallen, of b. het doel of de toepassing ondermijnt van de regels in de Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen artikel 2 van de richtlijn bedoelde materiële toepassingsgebied vallen;
- m. vermoeden van een misstand: het vermoeden van een werknemer dat binnen de organisatie waarin hij werkt/heeft gewerkt (of bij een andere organisatie als hij door zijn werkzaamheden met die organisatie in aanraking is gekomen) sprake is van een misstand voor zover het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden die voortvloeien uit de kennis die de werknemer bij zijn werkgever heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de werknemer heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij een ander bedrijf of een andere organisatie;
- n. onderzoeker(s): de persoon of de personen aan wie het onderzoek is opgedragen.

Artikel 2. Informatie, advies en ondersteuning voor de werknemer

Een werknemer kan bij een vermoeden van een misstand:

- a. een adviseur in vertrouwen raadplegen;
- b. de vertrouwenspersoon als adviseur in vertrouwen raadplegen;
- c. de afdeling advies van het Huis voor Klokkeluiders in vertrouwen raadplegen.

Artikel 3. Interne melding

1. Een werknemer kan van een vermoeden van een misstand binnen Simant melding doen bij:
 - a. het bestuur i.c. het College van Bestuur
 - b. de toezichthouder i.c. de Raad van Toezicht indien de werknemer een redelijk vermoeden heeft dat een bestuurder bij de vermoede misstand betrokken is;
 - c. de vertrouwenspersoon (melding aan de vertrouwenspersoon kan plaatsvinden naast melding aan het College van Bestuur of de Raad van Toezicht.
2. Een werknemer kan op de volgende wijze een melding doen:
 - a. schriftelijk;
 - b. mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsysteem, of
 - c. op zijn verzoek binnen een redelijke termijn door middel van een gesprek op een locatie.
3. Wanneer de werknemer zich tot de Raad van Toezicht heeft gewend met zijn melding dient in deze regeling voor 'het bestuur' gelezen te worden 'de Raad van Toezicht', tenzij uit het tekstverband het tegendeel blijkt.
4. Als de melding of de toelichting op een schriftelijke melding *mondeling* plaatsheeft, stelt de ontvanger een verslag op en legt deze ter goedkeuring en ondertekening voor aan de melder.
5. De vertrouwenspersoon stuurt een melding, in overleg met de melder, door naar het bestuur.

² Niet alleen de Nederlandse wetgever, ook de EU maakt wetten en regels waaraan leden van EU (en dus ook Nederland) zich dienen te houden. Kort gezegd: Europees Unierecht is ook Nederlands recht.

Artikel 4. Vastleggen interne melding

1. Het bestuur en/of de vertrouwenspersoon legt de melding, met de datum waarop deze is ontvangen, schriftelijk vast en verstrekt de melder daarvan binnen zeven dagen na de melding een afschrift.
2. Het bevoegd gezag richt een register in waarin meldingen worden opgeslagen.
3. De gegevens van een melding in het register worden vernietigd als zij niet langer noodzakelijk zijn om te voldoen aan de eisen van de Wet Huis voor klokkenluiders of andere krachtens het Unierecht vastgestelde eisen.
4. Als voor een melding van een vermoeden van een misstand een telefoonlijn of een ander spraakbericht-systeem wordt gebruikt of een melder een melding doet in een gesprek op een locatie, registreert het bestuur/de vertrouwenspersoon de melding door:
 - a. het maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm, *of*
 - b. een volledige en nauwkeurige schriftelijke weergave van het gesprek.
5. Voor de opname van een gesprek als bedoeld in lid 4 onder a is voorafgaand instemming van de melder vereist.
6. De melder krijgt de gelegenheid om de schriftelijke weergave van een gesprek als bedoeld in lid 4 onder b te controleren, te corrigeren en voor akkoord te tekenen.

Artikel 5. Vertrouwelijkheid melding en identiteit van de melder

1. Het bestuur en/of de vertrouwenspersoon draagt/dragen er zorg voor dat de informatie over de melding zodanig wordt bewaard dat deze alleen toegankelijk is voor degenen die bij de behandeling van de melding betrokken zijn.
2. Wie bij de behandeling van een melding betrokken is, maakt de identiteit van de melder nooit bekend zonder schriftelijke instemming van de melder, en gaat met de informatie over de melding vertrouwelijk om.
3. Als het vermoeden van een misstand is gemeld via de vertrouwenspersoon en de melder geen toestemming heeft gegeven zijn identiteit bekend te maken, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd aan de vertrouwenspersoon en stuurt de vertrouwenspersoon die onverwijld door aan de melder.

Artikel 6. Onderzoek

1. Het bestuur start naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand, onverwijld een onderzoek, tenzij het vermoeden niet is gebaseerd op redelijke gronden of op voorhand duidelijk is dat het gemelde géén betrekking heeft op een vermoeden van een misstand.
2. Als besloten wordt geen onderzoek in te stellen, wordt de melder hierover binnen twee weken na ontvangst van de melding, schriftelijk ingelicht. Daarbij wordt gemotiveerd aangegeven waarom geen onderzoek ingesteld wordt. Ook wordt de melder gewezen op de mogelijkheid om tot externe melding over te gaan.
3. Het bestuur draagt het onderzoek op aan een of meer onafhankelijke of onpartijdige onderzoekers. De melder wordt schriftelijk geïnformeerd dat een onderzoek is ingesteld en wie de onderzoeker(s) is of zijn. De melder wordt in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. De onderzoeker kan ook anderen horen. Het horen wordt schriftelijk vastgelegd en wordt ter ondertekening voorgelegd aan degene die gehoord is.
4. Het bestuur informeert diegene(n) op wie de melding betrokken heeft, tenzij het onderzoeksbelang daardoor zou kunnen worden geschaad.
5. De onderzoeker kan binnen de organisatie van het bevoegd gezag alle documenten opvragen en inzien die hij voor het doen van het onderzoek redelijkerwijs noodzakelijk acht. Werknemers mogen al deze documenten binnen de organisatie aan de onderzoeker verstrekken.

6. De onderzoeker stelt een concept-onderzoeksverslag op en stelt de melder in de gelegenheid daar opmerkingen bij te maken. De melder is tot geheimhouding van het conceptverslag verplicht.
7. De onderzoeker stelt het onderzoeksverslag op en verstrekt dit aan het bestuur. De melder ontvangt hiervan een afschrift.

Artikel 7. Standpunt

1. Binnen zes weken vanaf het moment van de verzending van de ontvangstbevestiging van de interne melding wordt de melder door het bestuur schriftelijk op de hoogte gebracht over de beoordeling van het gemeld vermoeden van een misstand. Daarbij wordt aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid of zal leiden.
2. Als het standpunt niet binnen zes weken kan worden gegeven, wordt de melder hiervan in kennis gesteld en wordt (schriftelijk en gemotiveerd) aangegeven binnen welke redelijke termijn de melder een standpunt tegemoet kan zien, doch uiterlijk binnen drie maanden na de verzending van de ontvangstbevestiging.

Artikel 8. Hoor en wederhoor met betrekking tot het onderzoeksverslag en standpunt

1. Het bestuur stelt de melder in de gelegenheid op het onderzoeksverslag en het standpunt te reageren.
2. Als de melder gemotiveerd aangeeft dat het vermoeden van een misstand niet adequaat is onderzocht of dat het verslag of het standpunt fouten bevat, reageert het bestuur hier inhoudelijk op. Zo nodig wordt een aanvullend onderzoek ingesteld.
3. Op dit aanvullende onderzoek zijn de artikelen 6, 7 en 8 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9. Externe melding

1. De werknemer kan na interne melding van het vermoeden van een misstand extern melden als:
 - a. het bestuur besloten heeft geen onderzoek in te stellen;
 - b. hij het niet eens is met het standpunt als bedoeld in artikel 7;
 - c. hij geen standpunt heeft ontvangen binnen de termijn, genoemd in artikel 7.
2. De melder heeft altijd de mogelijkheid rechtstreeks een externe melding te doen.
3. De werknemer kan direct extern melden wanneer het eerst doen van een interne melding in redelijkheid niet van hem kan worden gevergd. Hiervan is in elk geval sprake indien dit uit een wettelijk voorschrift voortvloeit of als
 - a. de termijn genoemd in artikel 7- gelet op de urgentie van de misstand - onredelijk lang is;
 - b. het vermoeden van een misstand een bestuurder dan wel een toezichthouder betreft;
 - c. het een situatie betreft waarin de werknemer in redelijkheid kan vrezen voor tegenmaatregelen als gevolg van een interne melding;
 - d. een eerdere interne melding conform de procedure van in wezen dezelfde misstand, die misstand niet heeft weggenomen;
 - e. sprake is van een duidelijk aanwijsbare dreiging van verduistering of vernietiging van bewijsmateriaal.
4. De werknemer kan de externe melding doen bij een externe instantie die daarvoor naar redelijk oordeel van de werknemer het meest in aanmerking komt. De melder houdt enerzijds rekening met de effectiviteit waarmee die externe instantie kan ingrijpen en anderzijds met het belang dat het bevoegd gezag dan wel de school heeft bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van dat ingrijpen. Onder externe instantie wordt in ieder geval verstaan:
 - a. een instantie die belast is met de opsporing van strafbare feiten;
 - b. een instantie die is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (Nederlandse Arbeidsinspectie, Onderwijsinspectie); en

- c. een andere daartoe bevoegde instantie waar het vermoeden van een misstand kan worden gemeld, waaronder de afdeling onderzoek van het Huis voor Klokkenluiders.

Artikel 10. Rechtsbescherming melder en andere betrokkenen

1. De melder die te goeder trouw en naar behoren intern dan wel extern een melding heeft gedaan, wordt in zijn rechtspositie beschermd. Hieronder wordt verstaan dat de melder door of vanwege de melding van een vermoeden van een misstand op geen enkele wijze wordt benadeeld .
2. Onder benadeling wordt verstaan: ontslag of schorsing; een boete als bedoeld in artikel 650 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek; demotie; het onthouden van bevordering; een negatieve beoordeling; een schriftelijke berisping; overplaatsing naar een andere vestiging; discriminatie; intimidatie, pesterijen of uitsluiting; smaad of laster; voortijdige beëindiging van een overeenkomst voor het leveren van goederen of diensten, en intrekking van een vergunning.
3. Van benadeling is ook sprake indien een redelijke grond aanwezig is om de melder aan te spreken op zijn functioneren of een benadelende maatregel te treffen, maar deze niet in redelijke verhouding staat tot die grond.
4. Als het bestuur de melder binnen afzienbare tijd na het doen van de melding een benadelende maatregel oplegt, wordt vermoed dat de benadeling het gevolg is van de melding, tot het bestuur motiveert waarom het deze maatregel nodig acht én aantoonst het dat deze geen verband houdt met de melding.
5. Wanneer de melder van mening is dat sprake is van benadeling, kan de melder de afdeling onderzoek van het Huis voor Klokkenluiders vragen een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop het bestuur zich tegenover hem heeft gedragen naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand.
6. Het bestuur zal de adviseur, de vertrouwenspersoon, de onderzoeker(s) en mogelijk ook andere betrokkenen, die in dienst zijn bij het bevoegd gezag, niet benadelen wegens het uitoefenen van de in deze regeling omschreven taken. De leden 1 tot en met 5 van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing.
7. Het bestuur zorgt ervoor dat de leidinggevende(n) en collega's van de melder zich onthouden van iedere vorm van benadeling wegens het melden van een vermoeden van een misstand die het functioneren van de melder belemmert. Het spreekt werknemers die zich aan benadeling van de melder schuldig maken daarop aan en kan hun een disciplinaire maatregel opleggen.
8. Een melder die persoonlijk een aandeel heeft of heeft gehad in de situatie waarop de melding betrekking heeft is niet gevrijwaard van sancties.

Artikel 11. Tenslotte

Als geen sprake blijkt te zijn van een misstand en/of een medewerker tijdens het onderzoek tijdelijk uit zijn/haar functie ontheven is maar terug kan keren in zijn/haar werk, dan is het belangrijk dat er aandacht is voor herstel (van de persoon, van werkverhoudingen). Desgewenst wordt een casemanager benoemd die dit zorgvuldig begeleidt, dit in afstemming tussen het bevoegd gezag en de betreffende persoon. De rol van de casemanager is dat die zorgdraagt voor een goede terugkeer op de werkvloer. De casemanager kan zowel een intern of extern persoon zijn.

Artikel 12. Slotbepalingen

1. Deze regeling is niet bedoeld voor klachten, bezwaren, grieven of geschillen van persoonlijke aard.
2. Deze regeling kan geciteerd worden als: Klokkenluidersregeling Simant.
3. Deze regeling treedt in werking op 1 juli 2024 en geldt voor alle scholen van Simant.
4. Deze regeling wordt algemeen bekend gemaakt en is te vinden op de website van Simant.
5. In gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het bestuur.

Ondertekening

Deze regeling is vastgesteld door het College van Bestuur van Simant.

Steenwijk, 1 juli 2024

M.O. Vrolijk, voorzitter College van Bestuur

De GMR heeft instemming voor vaststelling van dit reglement verleend.

COLOFON

Eigenaar:	College van Bestuur
Auteur(s):	Bestuurssecretaris a.i.
Versiedatum:	1-7-2024
Dit document vervangt:	de oude regeling van SVOSW
Publicatiedatum:	1-7-2024
Revisiedatum:	1-7-2028
Revisieprotocol:	Instemming door GMR en vaststelling door CvB

Stappenplan en toelichting bij de klokkenluidersregeling

Bij de melding van het vermoeden van een misstand zijn de volgende stappen te onderscheiden:

	Inhoud	Wie?	Termijn	Artikel	Opmerking
1.	Informatie inwinnen bij adviseur, vertrouwenspersoon of afdeling advies Huis voor Klokkenluiders	Werknemer	-	2	De informatie kan leiden tot een interne melding (→ stap 2), tot een rechtstreekse externe melding (→ stap 10) of tot niets.
2.	Melding aan bestuur, toezichthouder of vertrouwenspersoon	Melder	-	3	Als de melding meteen bij het bestuur is gedaan → stap 4
3.	Melding doorsturen naar bestuur	Vertrouwenspersoon	-		
4.	Vastleggen melding en afschrift naar melder	Bestuur of vertrouwenspersoon	7 dagen na melding	4 lid 1	Een goede dossiervorming is in het belang van zowel de melder als de organisatie.
5.	Accorderen vastgelegde melding	Melder	-	4 lid 1 en 6	
6.	Beslissen of een onderzoek plaatsvindt of niet; bericht naar melder	Bestuur	14 dagen na melding	6 lid 1 en 2	
7.	Uitvoering onderzoek	Onderzoeker(s)	-	6 lid 3-7	
8.	Standpunt over de uitkomsten van het onderzoek	Bestuur	Binnen zes weken na melding	7 lid 1	Verlenging met nog eens zes weken is mogelijk
9.	Reactie op onderzoeksrapport en standpunt bestuur	Melder	-	8 lid 1	Zo nodig aanvullend onderzoek → stap 7; is de melder tevreden, dan gebeurt er verder niets; anders → stap 10
10.	Externe melding bij politie, inspectie of Huis voor Klokkenluiders	Melder	-	9	Afhandeling geschiedt volgens regelingen bij instantie waar de melding is gedaan.

Artikel 1

Een **werknemer** kan ook een uitzendkracht, interimmer, ZZP-er zijn of een adviseur of een medewerker van een bedrijf dat werkzaamheden verricht voor Simant.

De **adviseur** heeft geheimhoudingsplicht. Een adviseur kan de interne vertrouwenspersoon zijn. Buiten Simant kan het bijv. een advocaat, medewerker van een vakbond of bedrijfsarts zijn.

Artikel 2

Een melding van een vermoeden van een misstand is voor zowel de melder als de organisatie belastend. Soms kan voor degene die een misstand vermoedt niet helemaal duidelijk zijn of er daadwerkelijk sprake is van een misstand. Het kan dan geen kwaad eerst bij een deskundige derde informatie in te winnen en vervolgens te beslissen of een melding nodig is of niet.

Artikel 3

De melding bij de vertrouwenspersoon komt natuurlijk ook bij het bestuur terecht. De melder kan aangeven dat hij dat niet wil, maar dan heeft een melding in het geheel geen zin: de vertrouwenspersoon kan geen onderzoek starten, het bestuur wel.

Artikel 5

Bescherming van de melder staat hoog in het vaandel. Zijn identiteit mag niet zomaar worden prijsgegeven. Als via de vertrouwenspersoon gemeld is, kan de melder kiezen alle correspondentie via de vertrouwenspersoon te laten lopen, zodat het bestuur niet weet wie de melder is.

Artikel 6 lid 1

Het bestuur kan besluiten geen onderzoek in te stellen, omdat het bijv. vermoedt dat de melder uit rancune handelt, of op wel erg vage geruchten is afgegaan. Ook is het mogelijk dat het bestuur constateert dat het niet gaat om een misstand zoals bedoeld in deze regeling.

Artikel 6 lid 3-5

De onderzoeker krijgt een ruime bevoegdheid. Duidelijk moet zijn dat als het onderzoek (ook) strafbare feiten betreft de onderzoeker niet dezelfde bevoegdheden heeft als een opsporingsambtenaar van de politie.

Artikel 9

Een externe melding is om verschillende redenen mogelijk:

- de melder vertrouwt de interne procedure op voorhand niet (meer)
- de melder is het oneens met het standpunt van het bestuur over de uitkomst van het onderzoek
- de melder heeft (nog steeds) geen standpunt ontvangen
- de melder vindt een interne procedure te lang duren gelet op de aard van de vermoede misstand
- de misstand heeft betrekking op personen in de top van de organisatie
- de melder weet vrijwel zeker dat hij 'aangepakt' zal gaan worden als gevolg van de melding
- bij een interne melding zouden betrokkenen wel eens bewijsmateriaal kunnen vernietigen of zoek maken.

Artikel 10

Dit is de **kern van de regeling**: een integere klokkenluider mag niet benadeeld worden vanwege het feit dat hij het vermoeden van de misstand heeft gemeld. Dus: geen disciplinaire maatregelen, ontslag, onthouden van promotie, pesterijen e.d. Maar dat neemt niet weg dat als er andere redenen zijn om over te gaan tot disciplinaire maatregelen of ontslag, bijvoorbeeld algeheel disfunctioneren in de functie waarvoor de melder ooit is aangenomen, dan is dat mogelijk, al ligt het bij de werkgever om aan te tonen dat een dergelijke maatregel géén verband houdt met de melding. En wanneer de melder vóór zijn melding heeft bijgedragen aan het ontstaan van de misstand, bijvoorbeeld door frauduleuze handelingen, dan kan hij niet door de melding de maatregelen - die normaal gesproken op die handelingen volgen - ontgaan.

Adressen

Huis voor Klokkenluiders

Muzenstraat 89-91
2511 WB Den Haag
Postbus 85680
2508 CJ Den Haag

Advies: 088 – 1331 030; advies@huisvoorklokkenluiders.nl

Melding: 088 – 133 10 00; contact@huisvoorklokkenluiders.nl

Werkgevers: 088 – 133 10 00; kenniscentrum@huisvoorklokkenluiders.nl
<https://www.huisvoorklokkenluiders.nl/ik-vermoed-een-misstand-of-inbreuk>

Inspectie van het Onderwijs

Postbus 2730
3500 GS Utrecht
St.-Jacobsstraat 200
3511 BT Utrecht
0900 111 3 111

<https://toezichtresultaten.onderwijsinspectie.nl/contactformulier>

Nederlandse Arbeidsinspectie

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
0800 5151

<https://portaal.nlarbeidsinspectie.nl/contact>